

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w CIECHANOWIE**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CIECHANOWIE I EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY
ZASTĘPCZEJ W POWIECIE CIECHANOWSKIM
ORAZ
REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW
ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CIECHANOWIE
za 2021 rok**

CIECHANÓW, MARZEC 2022 r.

	Strony
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne.	- 4
2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych, głównie w zakresie:	
1) prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 4 - 5
2) umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 5
3) prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;	- 5 - 6
4) przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomocy w ich integracji ze środowiskiem;	- 6 - 7
5) zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej i kadr pomocy społecznej powiatu;	- 7
6) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów;	- 7
7) udzielania informacji o prawach i uprawnieniach;	- 7 - 8
8) prowadzenia specjalistycznego poradnictwa;	- 8
9) podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 8
3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej), głównie w zakresie:	- 9
1) instytucjonalnej pieczy zastępczej;	- 9 - 10
2) rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:	
a) prowadzenia naboru i kwalifikowania oraz szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;	- 10 - 11
b) prowadzenia rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji;	- 11 - 12
c) zapewnienia rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia;	- 12
d) wyznaczania i organizowania pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;	- 12 - 14
e) przyznawania i wypłacania świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;	- 14 - 17
f) zawierania porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu.	- 17 - 18
3) udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze	- 18 - 19

4. Kontynuacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w powiecie ciechanowskim	- 19 - 20
5. Zadania Centrum wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:	- 20
a) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,	- 20 - 23
b) realizacja innych programów finansowanych ze środków PFRON	- 23 - 26
6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:	- 26 - 27
1) orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności,	- 27 - 31
2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	- 31
3) wydawanie karty parkingowej,	- 31
4) podsumowanie orzecznictwa	- 32
7. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego	- 33

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie – sprawy organizacyjne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie m. in.: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego Nr 79/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r. zmieniony Uchwałą Nr 14/2019 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 11 lutego 2019 r. W strukturach Centrum funkcjonuje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie mieszczący się w Zespole Szkół Technicznych, przy ul. Kopernia 7. Zadania Centrum i Zespołu w 2021 r. realizował Dyrektor i fizycznie 17 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, ponieważ 4 pracowników przebywało na: urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych.

1) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* W powiecie ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej, pobytu stałego, łącznie jest w nich **290 miejsc**. Dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych przeznaczony jest Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, który mieści się w Ciechanowie, w dzielnicy Aleksandrówka, liczy 105 miejsc. Dla osób przewlekle psychicznie chorych funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, przy ul. Kruczej 32 w dzielnicy Krubin. Dom posiada 185 miejsc. Zgodnie z Uchwałą Nr 2/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 17 stycznia 2012 r. DPS w Ciechanowie, ul. Krucza 32 zmieniono przeznaczenie Domu – dla osób przewlekle psychicznie chorych z wygasającymi miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych - na dzień 31.12.2021 r. przebywało w nim już tylko 10 osób przewlekle somatycznie chorych.

* Wg stanu na 31 grudnia 2021 r. w obu domach przebywało **272 mieszkańców** (DPS „Kombatant” 88 osób, DPS ul. Krucza 184 mieszkańców). Był to kolejny rok, w którym w domach pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego były wolne miejsca, w Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” – 17; natomiast w Domu Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 – 1 miejsce. Wynika to między innymi z sytuacji epidemicznej, która spowodowała: zwiększoną liczbę zgonów, zmniejszenie zainteresowania umieszczeniem w dps osób w podeszłym wieku, natomiast utrzymującym się wzrostem liczby osób z zaburzeniami psychicznymi. Mieszkańcom przebywającym w naszych domach została zapewniona całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność - jakiej nie mogli mieć zapewnionej przez rodzinę lub gminę w miejscu zamieszkania. Mieszkańcami domów są tylko osoby dorosłe, starsze, przewlekle chore, w tym także przewlekle psychicznie chore. Ci ostatni, zgodnie z typem domu mieszkają w Domu przy ul. Kruczej 32. Od stycznia do grudnia 2021 r. w obu domach umieszczono **41 osób**.

Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest zgodnie indywidualnymi planami wsparcia mieszkańców.

Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 osiągnęły standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie dps na terenie powiatu.

2) w zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do dps i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Dyrektor PCPR, na terenie którego usytuowany jest dom wydaje z upoważnienia starosty decyzję o umieszczeniu w dps. Dotyczy to osób kierowanych do dps po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w dps i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność za pobyt w dps ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2021 r. w DPS „Kombatant” - 4.710,00 zł.; w DPS Krucza 32 – 4.237,00 zł.).

* W 2021 r. tut. Centrum wydało **41 decyzji o umieszczeniu w dps** na terenie powiatu (**12 do DPS „Kombatant” i 29 do DPS Krucza 32**). Głównie są to osoby pochodzące z Miasta Torunia (16), z terenu Miasta Stołecznego Warszawy (15) oraz z powiatu ciechanowskiego (8). Jednocześnie w okresie 12 miesięcy ub. r. wydano 29 decyzji o wygaśnięciu w całości decyzji o umieszczeniu z powodu zgonu, czy przejścia do innego domu pomocy społecznej, a także 16 decyzji o zmianie odpłatności w przypadku osób umieszczonych przed 2004 r.

Należy podkreślić, że w porównaniu do 2020 r. mimo panującej pandemii wzrosła liczba osób umieszczanych w obu domach o 3 (w 2020 r. było umieszczonych 38) oraz spadła liczba wydanych decyzji o wygaśnięciu o 29 (w 2020 r. takich decyzji wydano 58).

Jednocześnie należy nadmienić, że w 2021 r. podobnie jak w całym kraju spadło zainteresowanie umieszczeniem osób wymagających całodobowej opieki w domach pomocy społecznej, w tym szczególnie dla osób przewlekle somatycznie chorych i osób w podeszłym wieku. W związku z tym w prowadzonym przez tut. Centrum rejestrze osób oczekujących na umieszczenie w dps - na dzień 31 grudnia 2021 r. nie był nikt zarejestrowany jako oczekujący, mimo podejmowanych przez nas akcji pozyskania mieszkańców – informacje przesłane drogą e-mail do ośrodków pomocy społecznej.

3) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi /zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat/:

* Ośrodek Wsparcia ma siedzibę w Ciechanowie, jest placówką pobytu dziennego. Obejmuje swoim zasięgiem powiat ciechanowski i przeznaczony jest dla **30** osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (liczba miejsc zwiększona od 01 września 2016 r.). Celem Ośrodka jest organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Ma on także kształtować właściwe postawy społeczne, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób zaburzonych psychicznie. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej jego uczestników. Na dzień 31 grudnia 2021 r. faktyczna liczba uczestników Ośrodka wynosiła **33** osoby;

* W placówce tej organizowana jest między innymi: terapia zajęciowa, imprezy sportowo - kulturalne, treningi umiejętności społecznych, specjalistyczne usługi opiekuńcze. Ze względu na pandemię COVID – 19 w 2021 r. ograniczono organizowanie dla uczestników wycieczek, wspólnych ognisk, spotkań i innych uroczystości. Prowadzone były także dla nich częściowo zajęcia on-line.

* Centrum prowadzi kwalifikację i kieruje osoby ubiegające się o korzystanie z usług Ośrodka. W dniu 31 maja 2021 r. w związku ze zmianą przepisów, tj. ustawą o pomocy społecznej poinformowano pisemnie uczestników Ośrodka, że od dnia 30 maja 2021 r. korzystanie z usług Ośrodka jest nieodpłatne. W związku z tym straciły moc zapisy decyzji wydanych w grudniu 2020 r. dot. ustalenia odpłatności, a pozostały w mocy dot. skierowań. Ponadto w grudniu 2021 r. Centrum wydało **33 decyzje kierujące** dla osób już korzystających z usług Ośrodka na okres od 01 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Decyzje wydaje się na czas określony, tj. na okres jednego roku.

4) w zakresie przyznawania pomocy na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz ich integrację ze środowiskiem:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających ww. placówki**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców lub najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

Usamodzielniani wychowankowie placówek najczęściej jako opiekuna usamodzielniania wyznaczają wychowawców zatrudnionych w placówce lub pracownika socjalnego tut. Centrum. Procesem usamodzielniania w 2021 roku nie objęto nowych wychowanków, a 5 kontynuowało ten proces z lat poprzednich. W 2021 r. do procesu usamodzielniania zostało zgłoszonych 2 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2021 r.

Forma pomocy	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy						Ogółem:
	Warszawa	Puławy	Goździków	Goniądz	Czuchów- Pienki	Kruszwica	
Usamodzielnienia	0	0	0	1	0	0	1
Kontynuacja nauki	1	1	1	0	1	1	5
Pomoc rzeczowa	0	0	0	1	0	0	1

Wychowankowie w/w placówek otrzymali **48 świadczeń na kontynuowanie nauki na łączną kwotę 25.114,22 zł.**

W 2021 r. 1 wychowanka otrzymała pomoc jednorazową na usamodzielnienie w kwocie 1.763 zł oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie 1.999,98 zł.

5) w zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej:

* W 2021 roku Centrum ze względu na pandemię COVID-19 nie organizowało szkoleń dla pracowników z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego. Z ww. ośrodkami mamy ciągły i bieżący kontakt w zakresie pojawiających się problemów społecznych.

* Kadra Centrum w 2021 roku uczestniczyła w **10 szkoleniach**. Dotyczyły one między innymi: zapobiegania i rozpoznawania zachowań problemowych u dzieci i młodzieży, kodeksu postępowania administracyjnego, profesjonalnej obsługi interesanta z niepełnosprawnością, pieczy zastępczej na Mazowszu w czasie pandemii, podatku dochodowego, zmian w zasiłkach ZUS, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zamówień publicznych. Organizatorami były m. in.: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie, Lauren Peso Polska S. A. na zlecenie MCPS, Ośrodek Szkolenia EDYTOR, Pełnomocnik Starosty ds. Wspierania Osób Niepełnosprawnych, Firma Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. Ogółem w tych szkoleniach uczestniczyło **21 pracowników** Centrum. Ze względu na pandemię COVID-19 były to w większości szkolenia on-line.

6) w zakresie opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów:

* W miesiącu lutym 2021 r. opracowano Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności za rok 2020, zawierające również informację z pieczy zastępczej.

* W miesiącu marcu i kwietniu 2021 r. przygotowano Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2020 dla powiatu ciechanowskiego, która została przedstawiona Radzie Powiatu Ciechanowskiego w kwietniu 2021 r. i do której nie wniesiono uwag.

* Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2017 – 2026 jest dostępna na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie i w miarę potrzeb będzie uaktualniana.

* W miesiącu marcu 2021 r. przygotowano informację z realizacji uchwał, polityk, programów i strategii w zakresie zadań realizowanych przez Centrum.

7) w zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach:

* Informowano mieszkańców Powiatu o zadaniach i zakresie działania PCPR, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i bezradność w sprawach

opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na stronie internetowej Centrum. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie PCPR, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, a także w mediach społecznościowych informacje i ulotki dot. funkcjonowania i zadań tut. Centrum i Zespołu.

* Dyrektor Centrum uczestniczyła w sesjach Rady Powiatu oraz posiedzeniach Komisji Rady Powiatu.

8) w zakresie prowadzenia specjalistycznego poradnictwa:

* Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego odbywa się w ramach Punkt konsultacji specjalistycznej. W ramach tego Punktu porad udzielali prawnik i psycholog oraz prowadził terapię terapeuta rodzinny.

Łącznie w okresie 12 miesięcy 2021 r. skorzystały z niego **426** osoby. Należy podkreślić, że poradnictwo specjalistyczne cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców powiatu ciechanowskiego, którzy chętnie z niego korzystają.

9) w zakresie podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

* Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie ciechanowskim na lata 2017 – 2022 jest udostępniony na stronie internetowej Centrum i w miarę potrzeb będzie uaktualniany;

* W ramach podejmowanych działań w 2020 r. mających na celu przeciwdziałanie przemocy na bieżąco udostępnione są w siedzibie tut. Centrum ulotki zamieszczone na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości „Karta praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie”, „Dziecko a przemoc w rodzinie” opracowaną przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Informator „Przemoc a alkohol – co warto wiedzieć” otrzymanego z Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, „Linia Pomocy Pokrzywdzonym” współfinansowana ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Ministerstwo Sprawiedliwości;

* W 2021 r. Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie nie był realizowany przez tut. Centrum ze względu na ogromne problemy z rekrutacją uczestników do tego Programu. W czerwcu 2021 r. i listopadzie 2021 r. zbierano dane z ops z terenu powiatu ciechanowskiego dot. ewentualnego uczestnictwa w ww. programie. Ponieważ jedynie 1 ops MOPS Ciechanów zgłosił uczestników tego programu (5 osób) oraz Policja (w tym 4 te same osoby, jak MOPS Ciechanów), co spowodowało, że tut. Centrum nie wystąpiło do Wojewody Mazowieckiego o środki na ten cel w I półroczu 2022 r. Grupa uczestników Programu powinna liczyć co najmniej 12-14 osób, aby efektywnie wykorzystać środki przeznaczone na jego realizację;

* W ramach Punktu konsultacji specjalistycznej osoby dotknięte przemocą mogą korzystać ze wsparcia specjalistycznego. W 2021 roku było ich 22;

* Nie odnotowano natomiast sytuacji wymagających umieszczenia osób dotkniętych przemocą w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. O ile zajdzie taka konieczność, jest możliwość umieszczenia ww. osób w Zespole Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mławie. Ponadto z informacji uzyskanych z gmin wynika, iż aktualnie nie występują przypadki osób wymagających schronienia w OIK.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora pieczy zastępczej).

Zgodnie z obowiązującą od 01 stycznia 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w związku z wyznaczeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie na organizatora pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim tut. Centrum realizuje zadania wynikające z ww. ustawy. W związku z tym w strukturze Centrum wydzielono Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz wieloosobowe stanowisko ds. realizacji świadczeń i placówek opiekuńczo-wychowawczych, które zajmują się wykonywaniem zadań z tego zakresu.

1) w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej:

* **Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym Powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.**

W uchwalonym Uchwałą Nr 199/2020 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. Regulaminie Organizacyjnym Placówki ustalono liczbę miejsc na **14**, w tym 2 miejsca dla dzieci objętych działaniami interwencyjnymi dla potrzeb powiatu ciechanowskiego.

W związku z ww. Uchwałą, Powiat Ciechanowski złożył do Wojewody Mazowieckiego wniosek o zmianę decyzji i zezwolenie na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego z 2 miejscami interwencyjnymi pod nazwą Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Gołotczyźnie o łącznej liczbie 14 miejsc, na czas nieokreślony.

Jednocześnie poinformowano Wojewodę, że Powiat Ciechanowski podjął realizację zadania pn. „Budowa Powiatowego Domu Dzieci w Ciechanowie”. W dniu 28 stycznia 2021 r. Wojewoda Mazowiecki Decyzją Nr 22/2021 uwzględnił ww. wniosek i postanowił zmienić Decyzję Nr 7/2011 z 10 stycznia 2011 r. z późn. zm. i zezwolił na prowadzenie ww. Placówki z liczbą miejsc 14, w tym 2 miejscami interwencyjnymi na czas nieokreślony.

Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w 2021 r. wynosił **4.961,00 zł** (w 2020 r. – 4.928,00 zł).

W 2021 r. Placówkę opuściło 8 wychowanków, w tym 6 uzyskało pełnoletniość i się usamodzieliło, 1 wychowanek zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego powrócił do rodziny zastępczej oraz 1 wychowanka została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej z uwagi na umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W 2021 r. wydano 7 skierowań do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Placówce – przebywało 14 dzieci (7 dziewcząt oraz 7 chłopców). Wszyscy wychowankowie przebywali w niej na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego.

W Placówce przewały dzieci w przedziale wiekowym 16-18 lat – 5 oraz 11-15 - 6. W wieku 10 lat było tylko 1 dziecko oraz powyżej 18 r. ż. – 2 osoby. Większość wychowanków Placówki to dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Należy podkreślić, że 12 wychowanków Placówki pochodzi z powiatu ciechanowskiego oraz 1 z powiatu żuromińskiego i 1 z powiatu nidzickiego. Poniższa tabela ilustruje liczbę wychowanków Placówki według ich miejsca zamieszkania.

**Wychowankowie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie
w/g miejsca zamieszkania na dzień 31.12. 2021 r.**

M. Ciechanów	Mig Głinojeck	G. Gołymin	G. Opinogóra	G. Regimin	G. .Sońsk	Powiat Żuromiński	Powiat Nidzicki	Razem:
3	2	3	1	1	2	1	1	14

Obecnie na 14 miejsc w Placówce przebywa 14 wychowanków, w tym: 2 pełnoletnich oraz 4 wychowanków, którzy opuszczają ją w 2022 r.

* Od 01 stycznia 2012 r. zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej uczestniczy w wydatkach przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W 2021 roku – 4 gminy (Miasto Ciechanów, Miasto i Gmina Głinojeck, Gmina Gołymin oraz Gmina Regimin) z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiły koszty pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, m.in. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Ogółem w 2021 r. była to kwota: **480.063,90 zł** (w 2020 r. – 495.687,72 zł). Kwota dochodów z tytułu umieszczenia 2 wychowanków z innych powiatów w 2021 r. wynosiła 44.921,05 zł.

* W ciągu 2021 r. w Placówce odbyły się 2 wewnętrzne posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dziecka. Zadaniem Zespołu jest m.in. okresowa ocena sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka oraz ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

2) w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej:

a) prowadzenie naboru i kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej:

* Centrum jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej Centrum www.pcpr-ciechanow.pl jest zamieszczone ogłoszenie dot. poszukiwań osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Także w siedzibie PCPR jest udostępniana ulotka o poszukiwaniu ww. rodzin. Z uwagi trwającą pandemię COVID-19 nie było możliwe zorganizowanie pikniku dla rodzin zastępczych i dzieci jak co roku było organizowane;

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby pełniące funkcję rodziny zawodowej lub niezawodowej powinny spełniać określone w ustawie warunki oraz odbyć:

- rodziny niezawodowe: 50 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe 65 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - 75 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych.

* W 2021 r. Centrum podpisano dwie umowy z Fundacją Rodzina Plus z Krakowa, która w marcu i październiku ub. r. przeprowadziła 50 - godzinne szkolenie dla 12 osób (5 małżeństwa oraz 2 osoby samotne) na rodziny zastępcze niezawodowe oraz 65 – godzinne dla 1 osoby na rodzinę zastępczą zawodową;

* W Centrum działa Zespół kwalifikujący kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej powołany Zarządzeniem Nr 20/2012 Kierownik PCPR z dnia 25 października 2012 r. do którego zadań należy: dokonywanie analizy dokumentacji i wydanie oceny, czy osoby kandydujące spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ocena ich predyspozycji; przygotowanie opinii w sprawie skierowania lub odmowy skierowania na szkolenie oraz ich kwalifikowanie przed wydaniem zaświadczenia kwalifikacyjnego.

* W 2021 r. zgłosiło się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 6 osób, tj. 3 małżeństwa kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz 4 osoby (2 małżeństwa), którym Sąd Rodzinny wydał postanowienia o tymczasowym umieszczeniu dzieci w tego typu rodzinie, do czasu uzyskania kwalifikacji. Ponadto z 2020 r. pozostało do szkolenia i kwalifikowana 6 osób, w tym 1 osoba na rodzinę zastępczą zawodową. W związku z tym ww. Zespół zebrał się 6 razy: trzy posiedzenia dot. zakwalifikowania kandydatów na szkolenie, a następnie trzy, po ukończeniu szkolenia - dot. zakwalifikowania do pełnienia funkcji dla 12 osób na rodziny zastępczej niezawodowe oraz 1 osobę na rodzinę zastępczą zawodową, w tym 6 z 2020 r.

W latach 2019 - 2021 utrzymywała się duża liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej ok. 10. Należy także podkreślić, że poza rodzinami, gdzie postanowieniem Sądu Rodzinnego w Ciechanowie zostały już umieszczone dzieci (najczęściej są to dalsi krewni), zgłosiły się także rodziny zupełnie nie spokrewnione z dziećmi, które pragną zapewnić opiekę i wychowanie dzieciom umieszczanym w pieczy zastępczej.

b) prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji:

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tut. Centrum od 01 stycznia 2012 r. prowadzi rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Na dzień 31 grudnia 2021 r. w rejestrze pozostawały **42 osoby**: w tym **13 osób w 8 rodzinach zastępczych zawodowych** (5 małżeństw i 3 osoby nie będące w związku) **oraz 29 osób w 18 rodzinach niezawodowych** (11 małżeństw i 7 osób nie będących w związku). Łącznie **26 rodzin**.

W porównaniu do 2019 r. zwiększyła się liczba rodzin figurujących w rejestrze z 20 do 26, a osób z 32 do 42. Powodem wzrostu rodzin w rejestrze, w tym przede wszystkim niezawodowych było umieszczanie w nich dzieci przez sądy rodzinne;

* W rejestrze osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej pozostają osoby, które odbyły szkolenia i otrzymały zaświadczenia kwalifikacyjne, ale po opuszczeniu tych rodzin przez małoletnie dzieci które zostały tam umieszczone zgodnie z postanowieniem sądów rodzinnych zostały rozwiązane i aktualnie nie ma dzieci w nich dzieci.

* Ww. rejestry są na bieżąco uzupełniane, w tym między innymi o zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i przekazywane do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ciechanowie.

c) zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia:

* W 2021 r. funkcjonowała **grupa wsparcia** dla rodzin zastępczych. Rodziny zastępcze korzystają także z pomocy i wsparcia specjalistów w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej oraz zatrudnionego w pieczy zastępczej terapeuty rodzinnego, który prowadzi z nimi oraz ich wychowankami terapię rodzinną;

* W czerwcu 2021 r. zorganizowano również szkolenie dla rodzin zastępczych nt. problemów związanych z dorastaniem dzieci i młodzieży, tj. buntem nastolatków oraz pojawiających się wtedy wśród nich incydentów z używaniem środków odurzających;

* W 2021 r. w ramach ustawowego zapisu dot. diagnozowania pod kątem psychofizycznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przeprowadzono 28 badań psychologicznych i opracowano 28 diagnoz. Jednocześnie udzielano wsparcia psychologicznego rodzinom zastępczym i dzieciom w nich umieszczonym z terenu powiatu oraz przygotowano opinie psychologiczne na potrzeby kwalifikacji 7 kandydatów (6 rodzin) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Należy podkreślić, że ze względu na pandemię COVID-19 od lutego 2021 r. ograniczono kontakty rodziców biologicznych z ich małoletnimi dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej w siedzibie Centrum. Kontakty odbywają się pod czujnym okiem pracowników Centrum.

d) wyznaczanie i organizowanie pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej:

* w zespole ds. pieczy zastępczej jest zatrudnionych **4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej**, którzy pracują w ramach zadaniowego czasu pracy. W ciągu 2021 r. pomocą i wsparciem koordynatorów było objętych **81 rodzin zastępczych**, w których przebywało **125 dzieci**. Na koniec 2021 r. pod opieką koordynatorów były 69 rodziny, w których przebywało 109 dzieci. Większość z tych rodzin, to rodziny spokrewnione – **48** co stanowiło 69,6% ogółu lub niezawodowe – **13**, co stanowi 18,8% ogółu rodzin oraz **8** zawodowych rodzin zastępczych, co stanowi 11,6% ogółu.

* Każda z ww. rodzin wyraziła zgodę na wsparcie koordynatora i jego wizyty w miejscu zamieszkania rodziny, (co najmniej 1 wizyta w miesiącu u danej rodziny). Ponieważ wizyty koordynatorów nie były zapowiadane, nie zawsze udawało się wejść w środowisko z powodu nieobecności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej.

W 2021 r. ze względu na pandemię COVID-19 od marca do maja wstrzymano bezpośrednie wizyty koordynatorów, ograniczając się do kontaktów telefonicznych z rodzinami zastępczymi. Jednocześnie w omawianym okresie koordynatorzy ograniczali także osobiste wizyty w innych środowiskach ściśle związanych z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i ich wychowanków, takich jak: ośrodki pomocy społecznej, szkoły, kuratorzy sądowi, policja, placówki służby zdrowia i inne. Najczęściej nawiązywano ze szkołami oraz ośrodkami pomocy społecznej kontakt telefoniczny lub drogą e-mail.

Mimo to koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przez cały 2021 r.:

- 622 razy odwiedzili powierzone im rodziny (było tych odwiedzin o 57 więcej w porównaniu do 2020 r.) oraz przeprowadzili z nimi 429 rozmów telefonicznych. Ponadto podejmowali 83 próby wejścia w środowisko,

- przeprowadzili 21 rozmów bezpośrednich oraz 131 telefonicznych z pedagogami lub wychowawcami w szkołach i przedszkolach,

- przeprowadzili 76 rozmów bezpośrednich i 35 telefonicznych z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego,

- prowadzili 36 rozmów telefonicznych z pracownikami sądów rodzinnych i kuratorami.

Należy podkreślić, że pod opieką 1 koordynatora było w 2021 r. ok. **16 – 17 rodzin zastępczych** (zgodnie art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych).

* Podczas wizyt w środowiskach rodzin zastępczych zaobserwowano głównie następujące problemy: kłopoty i trudności dzieci w nauce, niechęć do chodzenia do szkoły i nie realizowanie obowiązku szkolnego, nieumiejętność porozumienia się dzieci z opiekunami i nie radzenie sobie rodzin zastępczych z problemami wychowawczymi z wychowankami, niezadowolające kontakty z rówieśnikami, brak kontaktów lub destrukcyjny wpływ kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi, problemy emocjonalne występujące zarówno u dzieci jak i rodzin zastępczych, szczególnie w okresie izolacji związanej z pandemią COVID-19. Do rzadziej zgłaszanych koordynatorom przypadków było: stosowanie używek, kradzieże, agresja wychowanków, próby samookaleczeń oraz brak powrotu do domu o ustalonej godzinie.

* W ramach pomocy rodzinom zastępczym i rozwiązywania ww. problemów koordynatorzy przeprowadzali rozmowy motywujące, edukację w zakresie podstawowych umiejętności interpersonalnych, prowadzono mediację pomiędzy członkami rodziny, nawiązywano kontakty z instytucjami oraz proponowano korzystanie z pomocy i porad specjalistycznych w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej przy tut. Centrum.

* W ramach zapewniania opieki i wychowania dzieciom w rodzinnej pieczy zastępczej, PCPR współpracuje z innymi PCPR i placówkami, z sędziami i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, Policją, Ośrodkiem Adopcyjnym w Ciechanowie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ciechanowie, ze Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym i innymi instytucjami. Szczególnie dobrze układała się współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny z MOPS w Ciechanowie, M-GOPS w Głinojecku oraz pozostałymi 7 gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim.

* Zgodnie z art. 129-131 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W związku z tym Zarządzeniem Nr 15/2014 Kierownika PCPR z dnia 30 grudnia 2014 r. powołano Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego. W skład ww. Zespołu wchodzi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, pedagog oraz koordynator Zespołu ds. pieczy zastępczej.

W 2021 r. odbyło się 8 posiedzeń Zespołu. W trakcie tych posiedzeń dokonano oceny **193** dzieci (dzieci do 3 r.ż. są oceniane co 3 miesiące, a dzieci powyżej 3 r.ż. co 6 miesięcy)

umieszczonych w **131** rodzinach. Ze względu na pandemię COVID-19 w 2021 r. nie brały w nich udział osoby spoza stałego składu Zespołu, tj. przedstawiciele Sądu Rodzinnego, Policji, Ośrodka Adopcyjnego w Ciechanowie oraz ops i szkół. W posiedzeniach uczestniczyli tylko stali jego członkowie. Koordynatorzy na podstawie danych zebranych drogą e-mailową, telefoniczną lub pisemną przygotowali informacje o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i sytuacji jego rodziny. W wyniku prac Zespołu sformułowano do Sądu Rodzinnego **7** wniosków o pozbawienie władzy rodzicielskiej w stosunku do **7** rodziców, którzy nie interesują się dziećmi i nie podejmują współpracy z ops mającej na celu powrót dzieci do rodziny. Ponadto koordynatorzy po zespołach przygotowali 161 modyfikacji planów pomocy dziecku.

e) przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

* Na dzień 31 grudnia 2021 r. w powiecie ciechanowskim rodzin zastępczych było **91**, tj. o 7 więcej jak w 2019 r., w których przebywało **143 dzieci**, tj. o **17 więcej** jak w 2020 r. Wśród nich **64** to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, **19** niezawodowe oraz **8** zawodowych, w tym: **3** rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

W ciągu całego 2021 r. **97** rodzin zastępczych zapewniało opiekę ogółem dla **154 dzieci**. W **70** rodzinach zastępczych **spokrewnionych z dzieckiem** przebywało **98 dzieci**, z tego w: 50 rodzinach było po jednym dziecku, 13 rodzinach po dwoje dzieci, 6 rodzinach troje dzieci, w 1 rodzinie czworo dzieci. Spośród wszystkich dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych: 6 dzieci to sieroty zupełne, 27 to półsieroty, a pozostałe 65 to sieroty społeczne.

W pozostałych rodzinach zastępczych:

- **21 niezawodowych** - przebywało **25 dzieci**, spośród tych dzieci: 2 dzieci to sieroty zupełne, 8 to półsieroty, a 15 to sieroty społeczne;
- **5 zawodowych** rodzinach zastępczych - przebywało **20 dzieci**, z tego 1 to sierota zupełna, 3 półsieroty oraz 16 dzieci to sieroty społeczne;
- **3 zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego** przebywało **11 dzieci**, wszystkie to sieroty społeczne.

* W 2021 roku utworzonych zostało **14 nowych rodzin zastępczych** (w 2020 r. - 12 rodzin), w tym: **10** spokrewnionych, w których opieką objęto 17 dzieci; 3 rodziny zastępcze niezawodowe, w których było 4 dzieci oraz 1 zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. W okresie 12 miesięcy 2021 r. umieszczono również 9 dzieci w już funkcjonujących rodzinach zastępczych zawodowych. Łącznie w 2021 r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono **30** dzieci.

* Jednocześnie w trakcie 12 miesięcy 2021 r. - **6 rodzin zastępczych zostało rozwiązanych** - wszystkie to rodziny spokrewnione.

Łącznie w 2021 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło **15** dzieci, z których: 6 wróciło do rodziny; 6 usamodzielniało się, 3 zmieniło formę pieczy zastępczej – zostało umieszczonych w pieczy instytucjonalnej.

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

**Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego –
na dzień 31.12.2021 r. (objęte świadczeniami)**

Gmina	m. Ciechanów	mig. Głinojeck	g. Ciechanów	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Ojrzeń	g. Regimin	g. Sońsk	Razem:
Liczba rodzin	48	9	8	4	3	6	2	2	9	91
Liczba dzieci w tych rodzinach	70	12	18	8	6	12	2	5	10	143

W 2021 r. w 13 rodzinach zastępczych na terenie powiatu przebywało **26 dzieci** z terenu innych 13 powiatów. Jednocześnie na terenie innych powiatów przebywało w 10 rodzinach zastępczych - **17 dzieci** z powiatu ciechanowskiego.

* Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. W 2020 roku za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – 9 gmin z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiło wydatki w wysokości 10%, 30% i 50% kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Ogółem była to kwota: **397.643,00 zł.**

* Centrum realizowało zadania w zakresie przyznawania i wypłacania rodzinie zastępczej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w niej przebywającego oraz innych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2020 r. Zarządzeniem Nr 17/2020 Starosty Ciechanowskiego z dnia 11 marca 2020 r. określono maksymalne wysokości świadczeń przyznawanych dla rodzin zastępczych na terenie powiatu ciechanowskiego. Następnie Zarządzeniem Nr 5/2020 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie z dnia 12 marca 2020 r. ustalono szczegółowe zasady udzielania tych świadczeń oraz zatrudniania osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej. Ogółem w okresie w 2021 r. Centrum udzieliło **1.761 świadczeń na kwotę 1.514.188,04 zł**, w tym:

- miesięcznych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka – **1.535** świadczeń na łączną kwotę – **1.408.481,30 zł**, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł **877,01 zł** (w 2020 r. – 843,21 zł);
- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka (8 rodzin – 13 dzieci) – **16** świadczeń na kwotę **20.500,00 zł**;
- świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego (6 rodzin) – **19** świadczeń na kwotę **45.314,43 zł**;
- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzaniem niezbędnych remontów (4 rodziny) – **4** świadczenia na kwotę **6.000,00 zł**;

- jednorazowych dot. dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w rodzinie zastępczej (19 rodzin – 28 dzieci) – **28 świadczeń** na kwotę **11.000,00 zł**;
- dodatki z tytułu niepełnosprawności dziecka dla (w 8 rodzinach dla 8 dzieci) – **85 świadczeń** na kwotę **18.392,31 zł**;
- pomoc losowa – świadczenia na łączną kwotę **4.500,00 zł** (3 rodziny spokrewnione dla 4 dzieci).

* W ciągu całego 2021 r. w **3 zawodowych** rodzinach zastępczych pełniących funkcję **pogotowia rodzinnego** przebywało ogółem **19 dzieci**. W **6 zawodowych** rodzinach zastępczych przebywało **20 dzieci**, z których 2 dzieci wróciło do rodziny biologicznej i 2 weszło w proces usamodzielnienia się.

* Zawodowe rodziny zastępcze z terenu powiatu ciechanowskiego są zatrudnione na podstawie umowy-zlecenia i z tego tytułu otrzymują wynagrodzenie. Wydatki na ww. **wynagrodzenia wraz z pochodnymi** dla zawodowych rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego, a także zawodowych rodzin zastępczych oraz osób do pomocy w pracach gospodarskich (zatrudnionych w 5 zawodowych rodzinach zastępczych, w których przebywało powyżej 3 dzieci) wynosiły w 2021 roku – **433.087,73 zł**.

* Od 01 kwietnia 2016 r. zgodnie art. 80 ust. 1a ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej na każde umieszczone w rodzinie zastępczej dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługuje **dodatek wychowawczy** w wysokości świadczenia wychowawczego, tzw. 500+. W związku z tym po zebraniu stosownych oświadczeń i wniosków tut. Centrum w 2021 r. wydało 117 decyzji dot. przyznania tego dodatku oraz wypłaciło 81 rodzinom zastępczym **1.235 świadczeń**. Ogółem powiat ciechanowski otrzymał na wypłatę dodatku wychowawczego dla wychowanków pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej dotację celową w wysokości **683.108,00 zł**, z tego wydatkowano na ww. świadczenia i koszty obsługi – **681.790,03 zł** oraz zwrócono pozostającą kwotę w wysokości **1.316,97 zł**. W 2022 r. dodatek wychowawczy będzie wypłacany rodzinom zastępczym tylko do końca czerwca, a następnie jego wypłatę przejmie ZUS.

* Należy podkreślić, że pracownicy zatrudnieni w ramach wieloosobowego stanowiska ds. realizacji świadczeń i placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- prowadzą sprawozdawczość w systemie POMOST (wprowadzanie danych dotyczących rodzin zastępczych, usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej, sporządzanie zbiorów centralnych oraz list wypłat świadczeń);
- obsługują centralną aplikację statystyczną CAS, w której aktualnie są przesyłane codzienne sprawozdania z pieczy zastępczej ale także z pomocy społecznej oraz sytuacji epidemicznej w placówkach funkcjonujących na terenie powiatu ciechanowskiego;
- sporządzają noty księgowe do gmin oraz powiatów;
- przygotowują projekty porozumień dotyczących ponoszenia kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej.

* Centrum realizuje zadania w zakresie **egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej**. Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym lub innymi dokumentami potwierdzającymi sytuację socjalno-bytową.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/11/66/2012 z dnia 30 stycznia 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości, bądź części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej i zdrowotnej rodziny na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub dokumentów stwierdzających sytuację materialną, rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziny.

W 2021 r. toczyło się 51 postępowań dotyczących egzekwowania odpłatności od rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Zostało wydanych **51** decyzji dot. zwolnienia z odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej z uwagi na trudną sytuację socjalno-bytowo osób zobowiązanych do odpłatności, potwierdzoną informacjami uzyskanymi z ośrodków pomocy społecznej. Wszczęte i toczące się postępowania dotyczą wszystkich rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zarówno w rodzinach zastępczych, jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Aktualnie w rejestrze rodziców figurują **153 osoby**.

Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zobowiązany dochodzić alimentów na rzecz dziecka przebywającego co najmniej rok w pieczy zastępczej. W 2021 roku tut. Dyrektor Centrum wystąpił z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. W omawianym okresie złożono **5 pozwów na rzecz 9 małoletnich** dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Pozostali rodzice biologiczni zobowiązali się do dobrowolnego świadczenia alimentów na rzecz swoich małoletnich dzieci.

f) zawieranie porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu:

* Zgodnie z art. 191 ust. 1, pkt 1; ust. 4 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem **w rodzinie zastępczej**, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

Powiat Ciechanowski w 2021 r. miał zawarte porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z **13 powiatami**, z terenu których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie naszego powiatu: żuromiński – 1 dziecko, mławski – 4 dzieci, pułtuski – 2 dzieci, miasto stołeczne Warszawa – 2 dzieci, iławski – 1 dziecko, lipski – 4 dzieci, żorski – 3 dzieci, nidzicki – 2 dzieci, warszawski zachodni – 1 dziecko, tczewski – 2 dzieci i nowodworski – 1 dziecko, skarżyski – 1 dziecko, przasnyski – 2 dzieci. **Łącznie 26 dzieci, o 5 więcej niż w 2020 r.** Dochody w 2021 r. z tego tytułu to kwota **353.881,07 zł** (w 2020 r. to kwota 280.139,58 zł). Inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków z Powiatem Ciechanowskim. Jest to **10 powiatów**: miński – 1 dziecko, ostrowski – 3 dzieci, nowodworski – 1 dziecko, warszawski – 2 dzieci, bielsko-podlaski – 1 dziecko, wołomiński – 1 dziecko i kolbuszowski – 1 dziecko, szczycieński – 2 dzieci, działdowski – 3

dzieci, przasnyski – 1 dziecko. **Łącznie 16 dzieci.** Wydatki w 2021 r. z tego tytułu to kwota **217.159,00 zł** (w 2020 r. to kwota 129.046,56 zł);

* Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w **placówce opiekuńczo-wychowawczej**. Określenie warunków pobytu dziecka oraz wysokość wydatków na opiekę i wychowanie następuje w drodze porozumienia między powiatami. W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczenia naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W 2021 r. **14 dzieci** z powiatu ciechanowskiego przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 3 dzieci; Wioska Dziecięca Biłgoraj – 3 dzieci; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Morągu – 2 dzieci; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasze Dzieci” w Czernicach Borowych – 1 dziecko; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tarłowie – 1 dziecko; Domy dla Dzieci w Pasymiu – 3 dzieci oraz Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Ignatkach – 1 dziecko. Wydatki z tego tytułu w 2021 r. wyniosły do kwoty **795.331,03 zł**.

* W 2021 r. zawarto 2 porozumienia dot. umieszczenia na terenie powiatu ciechanowskiego w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie - 2 dzieci, w tym 1 z powiatu żuromińskiego i 1 z powiatu nidzickiego. Łączny dochód z tego tytułu w roku 2021 wyniósł 44.921,05 zł.

3) w zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawczych:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców, czy najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem, wychowawcą placówki lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku wychowanków z rodzin zastępczych opiekunem procesu usamodzielniania - zaakceptowanym przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniani wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych najczęściej jako opiekuna wskazują wychowawcę z placówki, którą opuszczają lub pracownika socjalnego tut. Centrum.

* W 2021 roku ogółem **37** wychowanków realizowało proces usamodzielniania na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym: **10** z instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz **27** z rodzinnej pieczy zastępczej. Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej w 2021 r. z terenu powiatu ciechanowskiego.

Liczba usamodzielnianych wychowanków z poszczególnych placówek oraz rodzin zastępczych w 2021 r.

Forma pomocy*	Placówka Socjalizacyjna Gołotczyzna	Wioska Dziecięca SOS W Kraśniku	Rodziny zastępcze	Ogółem
Usamodzielnienia	4	1	8	13
Kontynuacja nauki	6	1	23	30
Pomoc rzeczowa	1	0	5	6

* jeden wychowanek mógł w trakcie procesu usamodzielnienia korzystać z dwóch lub trzech form pomocy.

W 2021 r. do procesu usamodzielnienia zostało zgłoszonych 3 nowych wychowanków z instytucjonalnych form pieczy zastępczej, zaś proces usamodzielnienia rozpoczął 1 nowy wychowanek z tej pieczy. Łącznie w 2021 r. - **7 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki - 52 świadczenia na ogólną kwotę 27.249,49 zł.**

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie w omawianym okresie otrzymało 5 wychowanków z pieczy instytucjonalnej na łączną kwotę **34.852,00 zł.**

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymał 1 wychowanek z instytucjonalnej pieczy na łączną kwotę **2.000,00 zł.**

W 2021 r. do procesu usamodzielnienia z rodzinnej pieczy zastępczej zostało zgłoszonych 7 wychowanków, w tym: 2 wychowanków pochodzących z innego powiatu.

W 2021 r. proces usamodzielnienia rozpoczęło również 4 nowych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.

Łącznie świadczenia na **kontynuowanie nauki** w omawianym okresie otrzymało **23 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej – 209 świadczeń na łączną kwotę 111.272,17 zł.**

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało 8 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej na ogólną kwotę **33.998,00 zł.**

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymało 5 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej na kwotę **11.154,00 zł.**

4. Kontynuacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19 w powiecie ciechanowskim”.

W 2020 r. Powiat Ciechanowski we współpracy z Wojewodą Mazowieckim przystąpił do realizacji projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 finansowanego ze środków Unii Europejskiej. W ramach tego projektu rodziny zastępcze z terenu powiatu ciechanowskiego oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Gołotczyźnie otrzymały m.in.: 107 nowych laptopów Lenovo (100 dla dzieci w rodzinach zastępczych oraz 7 dla wychowanków Placówki) z licencją na system operacyjny Microsoft Windows 10 Home w języku polskim oraz pakietem biurowym Microsoft Office Home & Student 2019 (każdy laptop wyposażony został w fabrycznie nową myszkę komputerową, zestaw słuchawkowy ze złączem combo oraz torbę na komputer).

Zgodnie z wytycznymi do ww. Projektu, gdy dzieci opuszczają rodzinę zastępczą – rodzina przekazuje laptopy do tut. Centrum. W 2021 r. takich sytuacji było 8 i w związku z tym przygotowano 8 nowych umów dot. przekazania laptopów dla 8 dzieci w rodzinach zastępczych. W związku z tym w latach 2020 – 2021 - 115 dzieci z pieczy zastępczej otrzymało laptopy.

Należy podkreślić, że dzięki realizacji tego projektu i przekazaniu ww. sprzętu komputerowego nowym rodzinom znacznie ułatwi to naukę zdalną kolejnym dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej w okresie utrzymującej się pandemii COVID-19.

5. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

Art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych - zadania dotyczą obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej. W powiecie ciechanowskim zadania z obszaru rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, natomiast zadania z obszaru rehabilitacji społecznej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Na realizację ww. zadań powiat ciechanowski otrzymuje środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON).

W lutym 2021 r. Zarząd PFRON, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywanych środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, ustalił wysokość środków dla powiatu ciechanowskiego w kwocie: **1.788.069,00 zł.**

Rada Powiatu uchwałą Nr VI/31/229/2021 z dnia 29 marca 2021 r. uchwaliła plan rzeczowo-finansowy zadań realizowanych przez powiat ciechanowski ze środków PFRON w 2021 r. Plan pozytywnie zaopiniowała Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Plan był trzykrotnie zmieniany ze względu na dostosowanie obowiązujących limitów środków finansowych poszczególnych zadań do zgłoszonych przez niepełnosprawnych mieszkańców potrzeb.

W dniu 27 grudnia 2021 r. Rada Powiatu Uchwałą Nr VI/43/317/2021 uchwaliła ostateczny plan rzeczowo-finansowe środków PFRON. Dokonano przemieszczeń środków finansowych między obszarami rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W dniu 30 marca 2021 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie Zarządzeniem Nr 4/2021 ustalił zasady i tryb udzielania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych w powiecie ciechanowskim w 2021 roku.

a/ z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

* W powiecie ciechanowskim w 2021 roku funkcjonował jeden **warsztat terapii zajęciowej**. Jednostką prowadzącą warsztat jest Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, ul. Krucza 32. Koszty utworzenia i działalności WTZ współfinansowane były ze środków PFRON i środków Powiatu. Działalność WTZ w 2021 r. współfinansowana była ze środków PFRON (90%) i budżetu Powiatu (10%). Preliminarz na 2021 rok ustalono w wysokości 662.934,00 zł. PFRON przekazał kwotę: 596.640,00 zł, a Powiat: 66.294,00 zł. Działalność

rehabilitacyjna warsztatu prowadzona była w pięciu pracowniach terapeutycznych, tj.: rękodzieła artystycznego, technik różnych, artystyczno-dziennikarskiej, technicznej i ogrodniczo-florystycznej. W terapii warsztatu uczestniczy 30 osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczone wskazanie do terapii (15 kobiety i 15 mężczyzn).

* W 2021 r. na dofinansowanie ze środków PFRON **do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów** złożono 105 wniosków. Przyznano 74 dofinansowań. Ze środków PFRON wypłacono w łącznej wysokości 147.796,00 zł, z czego kwota: 84.675,00 zł dotyczyła 56 osób dorosłych, kwota 29.302,00 zł dotyczyła 18 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, natomiast kwota: 33.821,00 zł. dotyczyła 31 opiekunów. Realizacja zadani spotkała się z dużym zainteresowaniem adresatów. Wykorzystano cały limit środków określony na ten cel w planie rzeczowo-finansowym środków PFRON na 2021 rok.

*** dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu.**

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Limit środków na to zadanie w 2021 r. określono na poziomie: **415.696,00 zł dla dorosłych i 50.000,00 zł dla dzieci.**

Realizacja tej formy pomocy rozpoczęła się w drugim kwartale 2021 r. Zainteresowanie wśród osób niepełnosprawnych wymienioną pomocą było bardzo duże, do Centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie przeprowadzano liczne rozmowy telefoniczne. Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od stycznia do końca grudnia 2021 r. wpłynęło **390 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

Dofinansowanie do ww. przedmiotów i środków, podobnie jak w ub. latach dot. zakupu: pieluchomajtek i cewników – 547, aparatów słuchowych - 120, obuwia ortopedycznego - 11, aparatów i protez kończyn – 14, materacy przeciwodleżynowych – 7, wózków inwalidzkich - 14, ortez – 13, gorsetów – 3, balkoników i kul do chodzenia – 2, protez piersi – 2, szkieł okularowych – 3, peruk – 2, poduszek przeciwodleżynowych – 8, aparatów CPAP – 2, naprawa wózków – 2, sensory dla osób z cukrzycą 2 i innych.

W 2021 r. wypłacono ze środków PFRON dofinansowanie w łącznej wysokości **465.689,00 zł**, z czego **415.690,00 zł** dotyczyło **339 osób dorosłych**, natomiast kwota **49.999,00 zł** to wsparcie dla **29 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej** z terenu powiatu ciechanowskiego.

W 2021 r. zabezpieczone środki finansowe na pomoc dla osób niepełnosprawnych przy zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze stanowiły 26 % otrzymanego limitu. Ustawa z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem umożliwiła tej grupie osób korzystanie z wyrobów medycznych bez limitu czasowego, który obowiązywał w przepisach NFZ. Powyższy przywilej znajduje zastosowanie w PCPR przy realizacji dofinansowań ze środków PFRON przy zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Każdego roku zabezpiecza się środki finansowe PFRON w możliwie maksymalnej wielkości, mając na uwadze realizację pozostałych zadań. W 2021 roku było to 46 % środków zatwierdzonych na rehabilitację społeczną (bez środków WTZ). Udzielając tak wysokiej wielkości ww. pomoc stajemy się jednocześnie realizatorem Programu „Za Życiem”, co jest obowiązkiem samorządu powiatowego.

* **Sprzęt rehabilitacyjny.**

Określony na 2021 rok limit środków na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny to kwota **40.548,00 zł dla osób dorosłych i 9.040,00 zł dla dzieci i młodzieży**. Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Dyrektora PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w domu, na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnią celowość zakupu urządzenia. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 80% wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 20% własnych środków. W 2021 r. udzielono dofinansowań **19 osobom** przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **49.588,00 zł**, w tym: **16 dorosłym** na kwotę **40.548,00 zł** i **3 dzieciom** na kwotę **9.040,00 zł**. W 2021 r. w porównaniu do 2020 r. nastąpił wzrost liczby beneficjentów o 4 osoby oraz wzrost wartości udzielonej pomocy o 21.951,00 zł.

* **Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

Osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie barier w każdym czasie. Pozytywnie ocenione wnioski stanowią podstawę zawarcia umowy cywilno-prawnej o dofinansowanie. W 2021 roku złożono łącznie 81 wniosków na kwotę 308.856,00 zł.

W ramach likwidacji barier udzielono pomocy 69 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę **302.246,00 zł dla: 55 osób dorosłych niepełnosprawnych na kwotę 262.568,00 zł** oraz **dla 14 dzieci na kwotę 46.678,00 zł**. Zawarto 70 i zrealizowano **69 umów**, które dotyczyły:

- barier architektonicznych – **3 umowy** - 2 pomieszczenia sanitarno-higieniczne i montaż windy wykorzystana kwota 77.200,00 zł;
- barier technicznych – **44 umowy** (łóżka rehabilitacyjne, krzesło sanitarne, podnośniki elektryczne, urządzenia umożliwiające samodzielne korzystanie z pomieszczeń sanitarno-higienicznych, np. siedziska prysznicowe, uchwyty, nasadki, kabiny prysznicowe) – wykorzystana kwota – 150.969,00 zł, w tym 3 dzieci;
- w komunikowaniu się – **22 umowy**, w tym **11 dzieci** niepełnosprawnych (komputery przenośne) – wykorzystana kwota – 81.077,00 zł.

Wśród zrealizowanych umów znajduje się 27 umów zawartych z mieszkańcami wsi na łączną kwotę 100.841,00 zł.

W relacji 2021:2020 (302.246,00 : 209.018,00) nastąpił wzrost wartości pomocy w ww. zakresie o 93.228,00 zł. Wszyscy beneficjenci tego wsparcia to osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zaznacza się, że likwidując bariery beneficjentowi wspieramy jego opiekunów, ułatwiamy opiekę i pielęgnację. Ma to miejsce w przypadku dofinansowań do zakupu np. łóżka rehabilitacyjnego lub podnośnika. Zdarza się, że w rodzinie jest kilka osób niepełnosprawnych. W 2021 roku likwidując bariery architektoniczne poprzez dostosowanie łazienki i WC w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej pomocą w sposób pośredni objęliśmy jeszcze jednego niepełnosprawnego członka rodziny. Dofinansowując zakup sprzętu elektronicznego (np. laptop) ułatwiamy dorosłym osobom niepełnosprawnym komunikację społeczną, a przypadku dzieci i młodzieży ten przedmiot dofinansowania staje się ważnym narzędziem edukacyjnym.

* Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób

niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2021 r. zawarto 3 umowy na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Beneficjentami środków w kwocie 30.000,00 zł były: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Towarzystwo Walki z Kalectwem oraz Ciechanowskie Stowarzyszenie dla Niepełnosprawnych. Z tej formy skorzystało 126 osób.

Do końca listopada 2021 r. od 4 organizacji pozarządowych wpłynęły 4 wnioski na dofinansowanie z tego tytułu. Wszystkie spełniają kryteria udzielenia dofinansowania. Decyzje o udzieleniu pomocy wnioskodawcom zostaną podjęte dopiero po zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2022 r.

Udzielając wsparcia finansowego w/w. organizacjom pozarządowym w sposób bezpośredni ułatwiamy naszym wieloletnim partnerom społecznym realizację zadań statutowych. W każdym roku dofinansowanie umożliwia niepełnosprawnym członkom organizacji pozarządowych zaspokojenie potrzeb w obszarze turystyki, kultury i integracji społecznej.

* Zapatrzenie w **sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym** i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. Do końca listopada 2021 r. wpłynął 1 wniosek na dofinansowanie z tego tytułu. Spełnia on kryteria udzielenia dofinansowania. Decyzja o udzieleniu pomocy wnioskodawcy zostanie podjęta dopiero po zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2022 r.

* PCPR ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej **Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych**. Powiatowe rady są organami opiniodawczo-doradczymi. Do zakresu ich działania należą: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. W siedzibie PCPR odbywają się posiedzenia Rady, w których uczestniczą pracownicy Centrum. W 2021 roku tut. Centrum obsługiwało 4 posiedzenia Rady.

b) realizacja innych działań finansowanych ze środków PFRON

* PCPR sporządza kwartalne i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań powiatu z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON. Sprawozdania obejmują również rehabilitację zawodową realizowaną przez PUP w Ciechanowie.

* Tut. Centrum występuje także do Departamentu Finansowego PFRON z wnioskami o przekazanie środków finansowych na bieżącą realizację zadań powiatu. Dokonuje płatności ze środków PFRON z tytułu zobowiązań w stosunku do beneficjentów rehabilitacji zawodowej wg dyspozycji pisemnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

*** Realizacja Programu pilotażowego Aktywny Samorząd.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje i rozlicza program Aktywny Samorząd ze środków PFRON. W dniu 21 kwietnia 2021 r. zawarto umowę między PFRON, a Powiatem Ciechanowskim na realizację programu pilotażowego **AKTYWNY SAMORZĄD**. W roli realizatora umowy w powiecie ciechanowskim występuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie. Dzięki programowi udało się w 2021 r. pozyskać kwotę:

196.310,00 zł na realizację objętych nim zadań. Dofinansowanie zwiększono o 102.240,00 zł w ramach aneksu do umowy z dnia 17 listopada 2020 r. Łącznie na realizację Aktywny Samorząd otrzymano **298.550,00 zł**. Zgodnie z obowiązującymi w programie procedurami realizacja edycji programu Aktywny Samorząd 2021 jest wydłużony do 15 kwietnia 2022 roku. W powiecie ciechanowskim Program był realizowany jest w dwóch modułach: Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową i Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Na dzień 31 stycznia 2021 r. wykorzystano łącznie w dwóch modułach **208.496,00 zł**. Należy podkreślić, że realizacja tego Programu od 2021 r. odbywała się wyłącznie przy wykorzystaniu Systemu Obsługi Wsparcia (SOW).

Pomoc w Module I jest realizowana w ramach obszarów i określonych dla nich zadań:

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza migowego, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującego problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką) adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wieku aktywności zawodowej, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Druki wniosków wraz z wkładkami i załącznikami można było otrzymać również w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, ul. 17 Stycznia 7, pok. 101.

W 2021 r. wpłynęły **48** wniosków od osób niepełnosprawnych o uzyskanie pomocy w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”.

Na I Moduł złożono **26** wniosków, na II Moduł – **22** wnioski.

W ramach **Modułu I** – zawarto **25 umów**. W ramach **Modułu II** zawarto **22 umowy**. Umowy aktualnie są w trakcie realizacji.

W ramach Modułu I zawarto:

- 2 umowy: obszar A zadanie Nr 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu w wysokości 12.000,00 zł;
- 1 umowa: obszar A zadanie Nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy w wysokości 2.062,00 zł;
- 2 umowy: obszar B zadanie Nr 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla dorosłych osób niedowidzących. Zrealizowana pomoc w wysokości 6.013,00 zł;
- 5 umów: obszar B zadanie Nr 4 w zakresie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego oprogramowania dla osób głuchych lub niedosłyszących w wysokości 17.058,00 zł;
- 1 umowa: obszar B zadanie Nr 3 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu wzroku w wysokości 6.165,00 zł;
- 6 umów - obszar C zadanie Nr 1 dofinansowanie do zakupu wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Zrealizowano pomoc w wysokości: 73.571,00 zł;
- 2 umowy: obszar C zadanie Nr 2 dofinansowanie utrzymania sprawności technicznej do posiadanego wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Zrealizowano pomoc w wysokości: 4.329,55 zł;
- 2 umowy: obszar C zadanie Nr 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne w wysokości: 41.831,25 zł;
- 1 umowa - obszar C zadanie Nr 5 dofinansowanie do zakupu oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego w wysokości: 7.500,00 zł
- 3 umowy: obszar D dofinansowanie do kosztów pobytu dziecka w przedszkolu w wysokości 6.211,00 zł;

Łącznie w ramach Modułu I zostanie udzielone wsparcie 25 osobom niepełnosprawnym na kwotę 176.745,00 zł.

Moduł II dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym liczy 15 beneficjentów. Wypłacona do dnia 31 stycznia 2022 r. pomoc niepełnosprawnym studentom to kwota w wysokości **56.758,00 zł**. Dofinansowanie wypłaca się do kosztów czesnego zaraz po zawarciu umowy, a dodatek na pokrycie kosztów kształcenia po zakończeniu semestru objętego dofinansowaniem i po złożeniu przez beneficjenta zaświadczenia z uczelni, że zaliczył semestr lub uczęszczał na zajęcia zgodnie z planem nauczania. W 2021 roku realizacja programu odbywała się elektronicznie. Beneficjenci w większości składali wnioski o dofinansowanie elektronicznie. PCPR procedowało wnioski wyłącznie elektronicznie wykorzystując w tym celu elektroniczny system SOW. Rozliczenie finansowe z PFRON przebiegały również elektronicznie.

*** Realizacja Programu celowego Wyrównywanie różnic między regionami III**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało i zgłosiło w lutym 2021 roku w imieniu Powiatu Ciechanowskiego dwa projekty do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach ogłoszonego naboru do programu celowego Wyrównywanie różnic między regionami III.

Przedmiotem projektów było:

- 1) dofinansowanie zakupu samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach inwalidzkich dla Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Ciechanowie ul. Krucza 32;
- 2) dofinansowanie zakupu i montażu platformy dla osób niepełnosprawnych w Urzędzie Gminy Grudusk.

Obydwa projekty oceniono pozytywnie. PFRON w lipcu 2021 r. przyznał dofinansowanie dla WTZ w wysokości 99.700,00 zł, które w miesiącu sierpniu 2021 r. zwiększono do kwoty 105.000,00 zł. Projekt dotyczący Urzędu Gminy w Grudusku uzyskał dofinansowanie w wysokości 30.307,00 zł. Obie umowy są w trakcie realizacji.

6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w 2021r., wykonywał zadania wyłącznie na obszarze powiatu ciechanowskiego. Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:

- ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych;
- zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej;
- uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej;
- koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie;
- prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki;
- z uzyskaniem zasiłku stałego,
- z uzyskaniem zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego;
- korzystaniem z karty parkingowej;
- prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju;
- korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym;
- uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym;

- wydawanie kart parkingowych.

1) orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności

Wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz karty parkingowej są składane osobiście, sporadycznie przesyłane za pośrednictwem Poczty.

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, a także Rozporządzenia ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej z dnia 26.03.2020 r. (Dz. U. z 2020, poz. 534), Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie do odwołania wprowadził ograniczenia w osobistym uczestnictwie wnioskodawcy podczas posiedzeń Zespołu.

Zaplanowane posiedzenia składów orzekających odbywały się w terminach wskazanych w zawiadomieniach, ale z wyłączeniem bezpośredniego badania i wywiadu osoby ubiegającej się o wydanie orzeczenia, rozstrzygnięcie było podjęte przez skład orzekający na podstawie akt sprawy (w tzw. trybie zaocznym).

Od września 2021r na podstawie rekomendacji Wojewody Mazowieckiego część wnioskodawców była wzywana na posiedzenia składów orzekających. Najczęściej były to osoby o niewystarczającej dokumentacji medycznej dla których lekarz – Przewodniczący Składu Orzekającego nie mógł jednoznacznie ocenić stanu zdrowia na podstawie akt sprawy oraz dzieci do 16 roku życia.

Przedłużenie ważności orzeczeń z uwagi na stan epidemii:

Na podstawie art. 15h ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, **ważność orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, których ważność upływa w terminie od dnia 8 marca 2020 r., została ustawowo wydłużona do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.**

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej.

Członkami Zespołu w 2021r. byli lekarze następujących specjalności:

- specjalista chorób wewnętrznych,
- specjalista chorób wewnętrznych i geriatry,
- specjalista chorób wewnętrznych, specjalista medycyny rodzinnej,
- pediatra,
- ortopeda traumatolog, specjalista rehabilitacji medycznej,
- okulista,
- neurolog.

W posiedzeniach Zespołu w 2021r. brali również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,
- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział w posiedzeniach uzależniony był od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,
- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W 2021 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.353 wniosków które dotyczyły:

- wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia) - **873 wniosków;**
- wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka (dla dzieci do 16 roku życia) - **180 wniosków;**
- wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych) - **147 wniosków;**
- wydania karty parkingowej - **153 wniosków.**

Należy zaznaczyć, że we wszystkich w/w sprawach osoby zainteresowane osobiście pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym niejednokrotnie pomoc w wypełnianiu wniosków oraz szeroką informację o złożeniu kompletu dokumentów. Wnioskodawcy prawie wszystkie wnioski składali osobiście w Powiatowym Zespole. Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - były one rozpatrywane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

**Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia
o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w 2021 r.**

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków Narastająco	Udział %
1.	Odpowiednie zatrudnienie	167	19,1
2.	Szkolenie	1	0,1
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	5	0,6
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	124	14,2
5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egz.	110	12,6
6.	Zasiłek stały	152	17,4
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	111	12,7
8.	Korzystanie z karty parkingowej	176	20,2
9.	Inne cele – ulgi i uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów, w tym świadczenie pielęgnacyjne	27	3,1
	Razem dorośli powyżej 16 roku życia	873	100
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	146	81,1
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	25	13,9
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż.. karta parkingowa)	9	5,0
	Razem dzieci do 16 roku życia	180	100

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności składane były głównie dla celów:

- zatrudnienia – 167 osób – 19,1%;
- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r. ż.) – 111 osób – 12,7%;
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki) – 110 osoby – 12,6%;
- uzyskania karty parkingowej – 176 osób – 20,2%;
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 124 osoby – 14,2%;
- uzyskania zasiłku stałego – 152 osób - 17,4%;

Natomiast w niewielkim stopniu dla:

- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej – 5 osób – 0,6%;
- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (w tym świadczenie pielęgnacyjne) – 27 osoby – 3,1%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka** składane były głównie w celu uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 146 osób – 81,1%;
- mniejszy procent - 25 osób – 13,9% - dot. ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne;
- inne cele (np. uzyskanie karty parkingowej) - 9 osób – 5,0

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **o stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **o niepełnosprawności** dzieci do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności odbyły się **64 posiedzenia** składów orzekających, na których rozpatrzono i wydano **łącznie 981 orzeczeń**, z tego:

- osobom dorosłym po 16 roku życia – 834 orzeczeń w tym:

- **785** orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (96,7%),
- **25** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (3,1%),
- **2** orzeczeń odmawiających wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (0,2%);

- dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 169 orzeczeń, w tym:

- **160** orzeczeń o zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (95 %),
- **9** orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (5 %)
- **0** orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia o niepełnosprawności

Reasumując – łącznie w 2021 r. wydano 981 orzeczeń: 812 osobom dorosłym / po 16 roku życia/ i 169 dzieciom /przed 16 rokiem życia/.

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **785** orzeczeń **zaliczających** do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 214 - 27,2%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 375 - 47,8%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 196 - 25,0%.

W wydanych przez Zespół orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **umiarkowany** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie – najliczniejszą grupę **47,8%** stanowią osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy albo zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej lub na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu funkcjonowania.

Natomiast **27,2%** to osoby, którym orzeczono **lekki** stopień niepełnosprawności. Są to osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

25% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej

lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej (art. 4, ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych).

Analizując **orzekanie o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **169** orzeczeń - **160** (95%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **9** dzieci (5%) **nie spełniało kryteriów** określonych w obowiązujących przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje faktem nie otrzymania zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej.

Od wydanych przez Powiatowy Zespół w 2021 roku **981** **orzeczeń** łącznie – dla dorosłych i dzieci **złożono 136 odwołań** (13,9%) do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie. Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tutaj Zespół nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydawał legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

Z dniem 1 września 2017 roku na skutek nowelizacji ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* **organem wydającym legitymacje** staje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W 2021 roku do Zespołu wpłynęło **147 wniosków** o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **147 legitymacji**, w tym: **24** – dla dzieci oraz **123** osobom dorosłym.

3) wydawanie kart parkingowych

Od 01 lipca 2014 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie na mocy przepisów ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw - realizuje procedurę wydawania kart parkingowych. Od tego dnia organem wydającym karty parkingowe jest Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności właściwy dla miejsca stałego pobytu osoby niepełnosprawnej lub siedziby placówki.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2021 roku łącznie wydano **153** karty parkingowe.

4) podsumowanie

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów. Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekuna osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności,
- uzyskanie zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,
- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- uzyskanie ulgi w odliczaniu kosztów leków oraz ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego oraz komunikacji miejskiej przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego oraz komunikacji miejskiej przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Tak więc orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno - zawodowych.

7. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU CIECHANOWSKIEGO

1. Działania na rzecz utrzymywania standardu usług świadczonych przez domy pomocy społecznej prowadzone przez Powiat Ciechanowski.
2. Dalsze prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego.
3. Organizowanie szkoleń, doskonalenia zawodowego oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego.
4. Kontynuowanie współpracy z instytucjami funkcjonującymi w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej.
5. Podnoszenie jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych, rozszerzenie i dostosowanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych.
6. Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia aktywności społecznej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osób z niepełnosprawnością.
7. Organizowanie opieki wytchnieniowej poprzez budowę Powiatowego Centrum Wytchnieniowego dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.
8. Rozwijanie i organizowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz formy instytucjonalnej – budowa Powiatowego Domu Dziecka.
9. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez kontynuowanie spotkań grupy wsparcia, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii rodzinnej.
10. Organizowanie wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

Ciechanów, marzec 2022 r.